

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ І
СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ПРОГРАМА

**виробничої практики в закладах дошкільної освіти
здобувачів**

**I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність 012 Дошкільна освіта**

**Івано-
Франківськ
2024**

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти I курсу спеціальності 012 «Дошкільна освіта» проходять виробничу практику в закладах дошкільної освіти відповідно до навчального плану та вимог програми практики.

Метою виробничої практики в закладах дошкільної освіти є формування у здобувачів освіти інтегральних, загальних, фахових компетентностей для успішного здійснення професійно-педагогічної діяльності вихователя дітей в закладі дошкільної освіти, підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Основні завдання практики:

1. Спостерігати та аналізувати умови діяльності сучасного закладу дошкільної освіти, законодавчу базу, концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
2. Розширити цілісне уявлення здобувачів освіти про особливості педагогічної взаємодії між вихователем і дітьми, функції вихователя в групах дошкільного віку.
3. Вчити організовувати процес навчання та виховання дітей дошкільного віку, спрямований на забезпечення принципу дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освіті дітей різних вікових груп.
4. Формувати загальні і фахові компетентності, необхідні для виконання функцій вихователя закладу дошкільної освіти: набувати досвіду володіння сучасними технологіями, методами, організації освітнього процесу з дітьми;
 - реалізовувати мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми;
 - планувати, організовувати та проводити освітню роботу з дітьми з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;
 - створювати умови для цікавого змістовного життя дітей в ЗДО протягом дня, проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей.
5. Формувати навички та здійснювати діагностики розвитку особистості і дитячого колективу, використовувати результати в індивідуальній роботі з дітьми.
6. Виховувати повагу до різних національностей та мультикультурності, відповідальне ставлення до професійних обов'язків, педагогічну культуру.

Завдання освітньої компоненти передбачають формування у здобувача вищої освіти таких **загальних та спеціальних компетентностей** визначених освітньою програмою:

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної

освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, вчителів, педагогів вищої школи, батьків, громадськості.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

За результатами виробничої практики в закладі дошкільної освіти здобувач вищої освіти повинен досягти таких **програмних результатів навчання**, визначених освітньою програмою:

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-5 Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН-6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН-7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-8 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти, передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН-10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування,

планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти

повинен уміти:

- генерувати нові ідеї для роботи з дітьми різного віку (зокрема з особливими потребами), використовувати оригінальні рішення, передбачати їх ефективність і результативність;
- усвідомлювати необхідність впровадження нових ідей в закладах дошкільної освіти, ураховуючи зміни, що відбуваються в суспільстві;
- уміти обігрувати педагогічні ситуації, спрямовані на формування й розвиток особистості дитини-дошкільника, аналізувати результати та проектувати шляхи вдосконалення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;
- брати на себе відповідальність впровадження інноваційних підходів у практику роботи з дітьми раннього й дошкільного віку;
- реалізовувати завдання сучасних концепцій та програм дошкільної освіти, надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання;
- аналізувати й інтерпретувати отримані результати та розробляти індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами;
- брати відповідальність за якість і результативність освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та доцільність використання дібраних технологій;
- інформувати колег по роботі про власні результати пошуку шляхів підвищення рівня розвитку дітей;
- проявляти самостійність в організації освітнього середовища для реалізації наукових розробок та проведення власного наукового дослідження.

Для забезпечення визначених компетентностей і програмних результатів навчання застосуються такі **методи навчання:**

- бесіда-інструктаж, пошукова бесіда; консультація, рефлексія набутого педагогічного досвіду, діалог; конференція;
- інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, спостереження, тестування, аналіз наукової літератури, проектування (моделювання) ситуацій професійної діяльності; аналіз педагогічних ситуацій; метод цікавих аналогій, кейс-метод, проекти, презентації, технології дистанційного навчання.

Організація та керівництво практикою

Виробнича практика в закладах дошкільної освіти проводиться в I семестрі (6 кредитів ЕКТС).

Перед проходженням практики проводиться настановча конференція, на якій здійснюється ознайомлення студентів з:

- метою і змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності;
- зразками та вимогами щодо оформлення звітної документації;
- новинками науково-методичної літератури з організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти;
- основами створення безпечного середовища в закладі дошкільної освіти.

Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми проходження практики забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри ТМДСО (керівники-методисти практики).

Керівник-методист:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж із техніки безпеки, правил поведінки в закладах освіти, надає здобувачам необхідні документи (програму та щоденник практики, скерування на практику, індивідуальні завдання тощо);
- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності, затверджені кафедрою;
- здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на бази практики;
- разом з керівником на місцях проходження практики забезпечує належне виконання програми, спостерігає за професійним становленням здобувачів вищої освіти;
- контролює забезпечення належних умов праці здобувачів вищої освіти, виконання ними внутрішнього трудового розпорядку;
- здійснює навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики;
- у складі комісії приймає звіти здобувачів вищої освіти про практику;

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- до початку практики пройти медичний огляд, питань проходження практики, отримати від керівника-методиста практики методичні вказівки, програму проходження практики, індивідуальне завдання, скерування на практику, консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватись правил охорони праці й техніки безпеки;
- ознайомитись із правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти та іншими нормативними документами, які регламентують роботу працівника, і суворо їх дотримуватись;
- у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, а також індивідуальні завдання керівників від кафедри та від бази практики;
- максимально використовувати усі можливості бази практики;

- заповнювати належним чином документацію щодо проходження практики та забезпечувати її доступність для перевірки;
- своєчасно підготувати звіт про виконання програми практики та індивідуальних завдань;
- вчасно надати документацію керівнику-методисту кафедри та захистити звіт про практику.

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за виконану роботу під час практики.

Зміст виробничої практики в закладах дошкільної освіти:

Здобувачу рекомендовано вивчити і проаналізувати основні напрями роботи вихователя закріпленої групи, методи роботи з дітьми відповідно до перспективного плану, а саме:

- ефективність роботи з охорони життя і зміцнення здоров'я дітей;
- рівень і ефективність освітнього процесу та його результативність у цілому і в кожній віковій групі;
- рівень і ефективність роботи з батьками;
- комплексний підхід до роботи закладу дошкільної освіти, що забезпечує формування життєвої компетентності в дітей дошкільного віку;
- удосконалення форм, методів і засобів організацію освітнього процесу;
- реалізація дидактичних принципів організації освітнього процесу в ЗДО;
- наступність у роботі ЗДО і школи;
- організація роботи працівників закладу дошкільної освіти;
- проведення презентативних педагогічних заходів – конкурсів, виставок, днів відкритих дверей тощо;
- підтримання зв'язків з іншими закладами і організаціями;
- заходи, спрямовані на створення умов для організації розвитку, виховання і навчання дітей в тому числі і дітей з ООП;
- благоустрій і озеленення території ЗДО;
- обладнання спортивної зони в приміщенні й на території, різних кімнат, кабінетів тощо.

Для досягнення мети та виконання основних завдань виробничої практики студент **зобов'язаний:**

Упродовж першого тижня практики:

- Ознайомитися зі змістом роботи адміністрації та вихователів вікових груп закладу дошкільної освіти. Здійснити їх аналіз.
- вести щоденник виробничої практики згідно запропонованого зразка;
- проводити пробні заняття з різних розділів програми;
- проводити різні види ігрової діяльності;
 - самостійно проводити всі форми роботи з дітьми в повсякденні.

Упродовж другого тижня виробничої практики:

- продовжувати вести щоденник виробничої практики;
- проводити залікові заняття з різних розділів програми;

- розробити розгорнуті конспекти залікових занять, дібрати до них наочний та дидактичний матеріал.

Упродовж третього-четвертого тижня практики:

- продовжувати вести щоденник виробничої практики;
- проводити заняття з різних розділів програми;
- продовжувати вивчення психологічних особливостей дітей для написання психолого-педагогічної характеристики (на дитину з ООП);
- розробити розгорнуті конспекти залікових занять, дібрати до них наочні та дидактичні матеріали;
- написати звіт про проходження виробничої практики;
- укласти документацію згідно вимог про проведення виробничої практики.

Звітні документи виробничої практики в закладах дошкільної освіти:

1. Щоденник педагогічних спостережень.
2. Конспекти чотирьох залікових занять (з фахових методик: теорія та методика формування елементарних математичних уявлень, дошкільна лінгводидактика, методика керівництва зображувальною діяльністю дітей, методика ознайомлення дітей з природою / методика проведення занять з народознавства / теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти та ін.) з дидактичним та наочним матеріалом.
3. Конспект свята, вікторини, розваги тощо (на вибір).
4. Презентації однієї із форм роботи з батьками, спрямованої на зміцнення взаємодії ЗДО та родини: батьківські збори, консультації, бесіди, тренінги, вебінари та ін.
5. Аналіз освітньої діяльності вихователя ЗДО (Див. Додатки).
6. Індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (за наявності) або психолого-педагогічну характеристику на дитину з нормальним онтогенезом розвитку.
7. Звіт про проходження практики.
8. Характеристика установи на студента-практиканта з рекомендованою оцінкою та печаткою

Програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти (протокол № 2 від 10 вересня 2024 року).

Тривалість виробничої практики в групах дітей дошкільного віку – 4 тижні (з 14.10.2024 р. по 8.11.2024 р.)

Завідувач кафедру теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, професор

Людмила МАЦУК